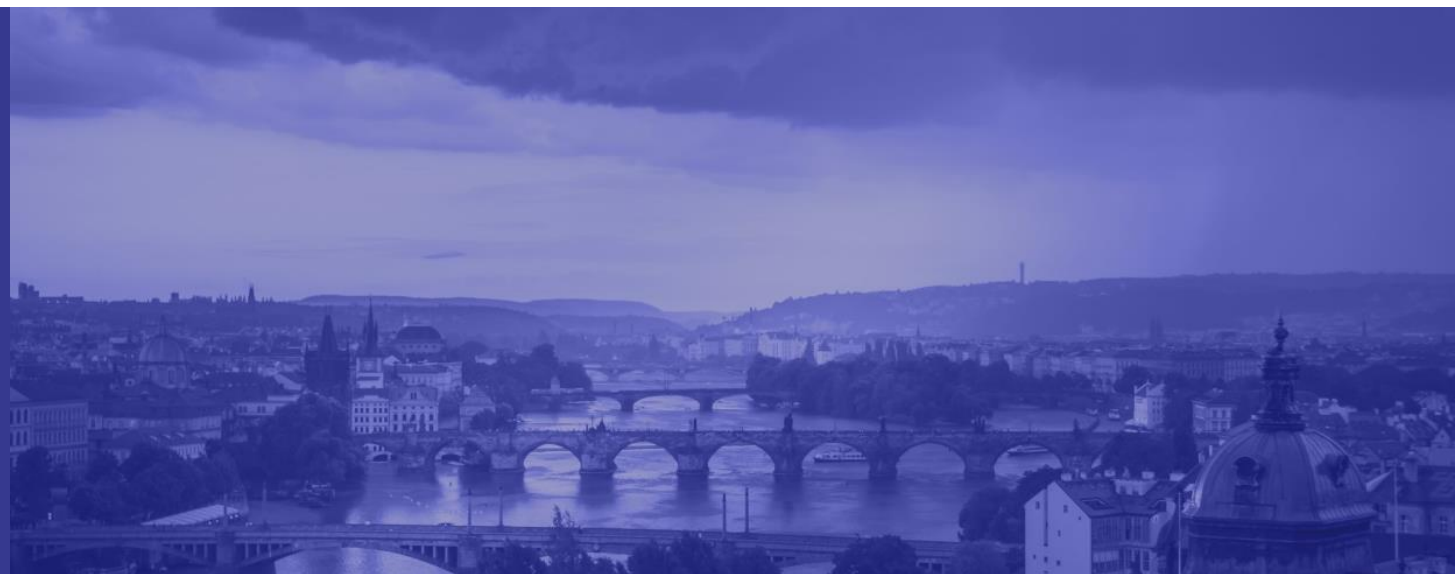

Státní energetická podpora ČR

Cerha Hempel Kališ & Partners

14. 11. 2022

1) Zastropování cen elektřiny a zemního plynu

- Dne 5. 10. 2022 vláda přijala [Nařízení vlády č. 298/2022 o stanovení cen elektřiny a plynu](#). Dne 2. 11. 2022 vláda schválila [návrh na změnu tohoto nařízení](#), kterým se ještě rozšíří okruh subjektů, na něž se bude v roce 2023 vztahovat zastropování cen elektřiny a zemního plynu.
- **Zastropování cen elektřiny se bude vztahovat na:**
 - a) všechny zákazníky připojené k distribuční soustavě na hladině nízkého napětí;
 - b) malé a střední podnikatele připojené na hladině vysokého napětí („SME“ do 250 zaměstnanců a obratu do 50 mil. EUR nebo bilanční suma roční rozvahy do 43 mil. EU dle [Doporučení EK 2003/361/ES](#)), max. do výše 80 % jejich nejvyšší spotřeby elektřiny v posledních 5 letech, podmínkou je poskytnutí prohlášení o splnění definice SME;
 - c) vládní instituce, nefinanční veřejné podniky, státní podniky (nejedná-li se o národní podnik a ČTK), sportovní organizace (které nejsou obchodní korporací), školy, poskytovatele zdravotních a sociálních služeb, provozovatele vodovodu nebo kanalizace, provozovatele dopravních prostředků elektrické trakce (bez ohledu na typ připojení).
- **Zastropování cen plynu se bude vztahovat na:**
 - a) domácnosti a maloodběratele (tj. odběratele s roční spotřebou plynu do 630 MWh)
 - b) malé a střední podnikatele, i když jsou středním odběratelem nebo velkoodběratelem plynu (tzn. bez ohledu na roční spotřebu plynu), a to max. do výše 80 % jejich nejvyšší spotřeby plynu v posledních 5 letech, podmínkou je poskytnutí prohlášení o splnění definice SME; cenový strop se neuplatní na dodávky plynu na výrobu elektřiny;
 - c) stejné subjekty jako u zastropování cen elektřiny uvedené pod písm. c), a to bez ohledu na roční spotřebu plynu; dále teplárny, jež mají individuální cenový strop.
- **Cenový strop pro dodávky elektřiny bude 5 000 Kč/MWh bez DPH** za odebranou elektřinu.
- **Cenový strop pro dodávky plynu bude 2 500 Kč/MWh bez DPH** za odebraný plyn.
- K ceně za odběr energií se připočtou ještě regulované poplatky zejména za distribuci energií.
- Cenové stropy se uplatní pro dodávky elektřiny a plynu **od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023**.

2) Program podpory na zvýšené náklady na energie

- Vláda aktualizovala již schválený [Program podpory na zvýšené náklady na zemní plyn a elektřinu v důsledku mimořádně prudkého růstu jejich cen](#) s plánovanou alokací **až 30 mld. Kč**.
- MPO zveřejnilo [Výzvu 1](#) k tomuto programu, která obsahuje podmínky a požadavky pro podávání žádostí o podporu. Žádosti lze podávat **od 15. 11. 2022 od 9:00 hod. do 31. 1. 2023** prostřednictvím Agendového informačního systému MPO na webu <https://aisportal.mpo.cz>.
- Podpora bude poskytována **formou dotace na „způsobilé výdaje“**, tj. zvýšené náklady na energie **ve „způsobilém období“ od 1. 2. 2022 do 31. 12. 2022** (v případě prodloužení platnosti Dočasného krizového rámce EU lze toto období ještě prodloužit).
- **Referenčním srovnávacím obdobím** pro výpočet způsobilých nákladů je období **od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021**.
- **Oprávněným žadatelem** o tuto podporu je **podnikatel** (PO i FO), který splňuje tyto **podmínky**:
 - a) má alespoň jedno odběrné a předávací místo (připojené k distribuční soustavě elektřinu anebo zemního plynu), na které se nevztahuje nařízení vlády č. 298/2022 Sb., o zastropování cen elektřiny a plynu; a zároveň
 - b) prokáže způsobilé náklady dle čl. 3.8 Výzvy 1 MPO, přičemž k ve způsobilém období (1. 2. 2022 – 31. 12. 2022) u něho došlo k navýšení jednotkových nákladů na plyn anebo elektřinu oproti roku 2021 více než dvojnásobně (Pozn. jednotkové ceny ve způsobilém období se totiž srovnávají s dvojnásobkem referenční jednotkové ceny za rok 2021); a zároveň
 - c) jeho činnosti spadající dle klasifikace CZ-NACE do „nepodporovaných“ oborů (např. těžba uhlí, ropy a zemního plynu; výroba, přenos a rozvod elektřiny; výroba plynu) netvořily celkem více než 50 % obrátu z celkového obrátu všech činností žadatele v roce 2021 (Pozn. např. herny, kasina a sázkové kanceláře jsou zcela vyloučeny z podpory).
- Žadatel, který podává žádost jako **„Energeticky náročný podnik“** nebo **„Podnik ve vybraných odvětvích“** (resp. zvláště energeticky náročný podnik) musí navíc splňovat **tyto podmínky**:
 - a) žadatel se nachází v **provozní ztrátě** (hodnota EBITDA < 0 na základě výpočtu dle Přílohy č. 3 Výzvy 1);
 - b) jeho **způsobilé náklady** musí tvořit **alespoň 50 % provozní ztráty**.

2) Program podpory na zvýšené náklady na energie

- **Celková výše podpory:**

- a) 30 % způsobilých nákladů, max. 45 mil. Kč pro jednoho žadatele (příjemce);
- b) 50 % způsobilých nákladů (max. 80 % provozních ztrát podniku), max. 200 mil. Kč pro **energeticky náročné podniky** (ve smyslu čl. 17 odst. 1 písm. a) směrnice EU o zdanění energie, tj. žadatel, jehož náklady na spotřebu energetických produktů a elektřiny činí alespoň 3,0 % obrátu v roce 2021, což žadatel prokáže dle Přílohy č. 4);
- c) 70 % způsobilých nákladů (max. 80 % provozních ztrát podniku), max. 200 mil. Kč pro **podnik ve vybraném odvětví** (tj. energeticky náročný podnik, jehož více než 50 % obrátu v roce 2021 spadá do odvětví nebo pododvětví v Příloze 5 Výzvy, např. výroba a hutní zpracování hliníku, výroba papíru a lepenky, výroba surového železa a oceli, výroba plochého a dutého skla, úprava a spřádání textilních vláken, výroba plastů v primárních formách).

- **Celkové limity podpory pro skupinu partnerských a propojených podniků:**

- a) 2 mil. EUR;
- b) 25 mil. EUR pro skupinu, v níž o podporu žádá energeticky náročný podnik;
- c) 50 mil. EUR pro skupinu, v níž o podporu žádá podnik ve vybraném odvětví.

- **Další podmínky pro poskytnutí podpory mj.:**

- a) žadatel může předložit **pouze jednu žádost**, do které může zahrnout všechna odběrná a předávací místa, na která se nevztahuje nařízení vlády o zastropování cen;
- b) žadatel není v úpadku (vyjma při povolení reorganizace), exekuci, likvidaci, nespolehlivý plátce DPH a nemá nedoplatky vůči finančnímu úřadu, ČSSZ, zdravotním pojišťovnám atd.;
- c) žadatel není obchodní společností, ve které veřejný funkcionář (dle § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů) nebo jím ovládaná osoba vlastní podíl představující alespoň 25 % účasti společníka;
- d) na žadatele se nevztahují sankce EU proti Rusku a Bělorusku přijaté v souvislosti s agresí vůči Ukrajině;
- e) členové statutárního orgánu žadatele se v době podání žádosti zcela a nejen dočasně vzdali jakéhokoli navýšení své odměny (včetně všech složek odměny) a navýšení pohyblivé části odměny za probíhající hospodářský rok, ani neobdrží přímou nebo nepřímou náhradu za toto vzdání se práva.

3) Pojišťování a financování vývozu se státní podporou

- Senát dne 3. 11. 2022 schválil návrh novely zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou ([sněmovní tisk 298/0](#)). Nyní byl předložen k podpisu prezidentovi.
- Novela také reaguje na aktuální situaci vyvolanou agresí Ruska na Ukrajině a zavádí nové nástroje na podporu větší likvidity zejména **výrobních podniků s exportním potenciálem**.
- Jedním z těchto opatření jsou **státní záruky EGAP** za splacení nových **úvěrů na pracovní kapitál a investičních úvěrů**, které podnikům poskytnou banky. Jedná se o obdobu záručního programu COVID. Bližší podmínky pro poskytování státních záruk upraví [nařízení vlády](#):
 - maximální doba trvání záruky je 6 let;
 - záruka musí být poskytnuta nejpozději do 31. 12. 2022 (nebude-li prodloužen Dočasný krizový rámec);
 - záruka nesmí překročit 90 % nebo 80 % jistiny úvěru (v závislosti na ratingu příjemce úvěru);
 - celková částka úvěrů, na níž se poskytuje záruka, nesmí překročit 15 % průměrného celkového ročního obrátu příjemce za poslední tři uzavřená účetní období.
- Dalším opatřením je tzv. **podpořené financování vývozně orientovaných podniků**:
 - Česká exportní banka může poskytovat vývozně orientovaným podnikům krátkodobé a dlouhodobé financování za účelem zvyšování mezinárodní konkurenceschopnosti. Financování tedy nemusí být vázáno na konkrétní vývozní kontrakt jako doposud.
 - Za vývozně orientované podniky se považují podniky, u kterých podíl vývozu na celkových ročních tržbách z prodeje zboží a služeb dosáhl alespoň 25 % za poslední účetní období.

4) Mimořádná opatření EU ke snížení cen energií

- Ministři energetiky členských států EU formálně schválili v rámci Rady EU konečnou podobu [nařízení Rady na řešení vysokých cen energií](#), které obsahuje mj. následující opatření:
 - a) **Snížení poptávky po elektřině.** Členské státy se zavázaly k dobrovolnému cíli snížit celkovou hrubou spotřebu o 10 % a k povinnému cíli snížit spotřebu o 5 % v tzv. špičkových hodinách. Vhodná opatření ke snížení spotřeby si zvolí přímo členské státy.
 - b) **Strop pro tržní příjmy výrobců elektřiny využívající tzv. inframarginální technologie.** Příjmy výrobců, kteří používají levnější zdroje než plyn (tj. obnovitelné zdroje, jaderná energie a hnědé uhlí), budou dočasně zastropovány na 180 EUR/MWh. Příjmy nad tento strop mohou členské státy využít k financování opatření ke snížení nákladů na energie pro domácnosti. Poslanecká sněmovna ČR již schválila dne 4. 11. 2022 návrh zákona o dani z neočekávaných zisků – tzv. windfall tax (formou [pozměňovacího návrhu ke sněmovnímu tisku 254](#)). Windfall tax se má vztahovat na podniky s významnou činností v oblastech výroby a obchodu s elektřinou a plynem, bankovníctví, těžby fosilních paliv a výroby a distribuce ropných a koksárenských produktů.
 - c) **Solidární příspěvek pro odvětví fosilních paliv.** Členské státy zavedou solidární příspěvek, který budou povinny hradit podniky působící v odvětví fosilních paliv, jako jsou surová ropa, zemní plyn, uhlí a rafinérie, a to ve výši minimálně 33 % z jejich nadměrných zisků.
 - d) **Cenová opatření pro malé a střední podniky.** Členské státy mohou dočasně stanovit a tedy zastropovat ceny za dodávky elektřiny malým a středním podnikům bez ohledu na to, v jakém oboru podnikají. Výjimečně a dočasně mohou členské státy stanovit ceny za dodávky elektřiny, které jsou nižší než náklady.
- Výše uvedená opatření jsou mimořádná a dočasná a budou se uplatňovat **od 1. 12. 2022 do 31. 12. 2023**. Nařízení vstoupilo v platnost 6. října 2022.

Kontaktní údaje

Mgr. Jiří Prouza
Senior Associate

Cerha Hempel Kališ & Partners s.r.o.,
advokátní kancelář
Týn 639/1, Praha 1 – Staré Město, 110 00
+420 727 907 394
+420 221 111 711
jiri.prouza@cerhahempel.cz
www.cerhahempel.cz

CERHA HEMPEL

Kališ & Partners